

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΜΜΕ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Βρυξέλλες, 28 Ιουνίου 2019

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (άρθρο 50) συμφώνησε στις 11 Απριλίου 2019¹ να παρατείνει περαιτέρω² την προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, έως τις 31 Οκτωβρίου 2019.³ Τούτο σημαίνει ότι, από την 1η Νοεμβρίου 2019 («ημερομηνία αποχώρησης»), το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί «τρίτη χώρα».^{4 5}

Η προετοιμασία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αποτελεί ζήτημα μόνο των αρχών της ΕΕ και των εθνικών αρχών, αλλά και των ιδιωτών.

Δεδομένης της αβεβαιότητας που περιβάλλει την κύρωση της συμφωνίας αποχώρησης, υπενθυμίζονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, οι έννομες συνέπειες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν το Ηνωμένο Βασίλειο καταστεί τρίτη χώρα.

---

¹ Απόφαση (ΕΕ) 2019/584 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ΕΕ L 101 της 11.4.2019, σ. 1.

² Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε αποφασίσει μια πρώτη παράταση της εν λόγω προθεσμίας στις 22 Μαρτίου 2019 [απόφαση (ΕΕ) 2019/476 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ΕΕ L 80 I της 22.3.2019, σ. 1].

³ Στις 11 Απριλίου 2019, κατόπιν του δεύτερου αιτήματος παράτασης από το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε επίσης ότι η απόφαση να παραταθεί η προθεσμία έως τις 31 Οκτωβρίου 2019 θα έπανε να ισχύει στις 31 Μαΐου 2019 σε περίπτωση που το Ηνωμένο Βασίλειο δεν διενεργούσε εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και δεν είχε κυρώσει τη συμφωνία αποχώρησης έως τις 22 Μαΐου 2019. Δεδομένου ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε κυρώσει τη συμφωνία αποχώρησης έως τις 22 Μαΐου 2019, διενήργησε τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 23 Μαΐου 2019.

⁴ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

⁵ Επιπλέον, εάν η συμφωνία αποχώρησης κυρωθεί και από τα δύο μέρη πριν από την ημερομηνία αυτή, η αποχώρηση πραγματοποιείται την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της ολοκλήρωσης των διαδικασιών κύρωσης.

Με την επιφύλαξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στη συμφωνία αποχώρησης,⁶ οι κανόνες της ΕΕ σχετικά με την παροχή υπηρεσιών, καθώς και οι διατάξεις σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων, και ιδίως η οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών,⁷ δεν ισχύουν πλέον ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία αποχώρησης. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

Σημείωση: η παρούσα ανακοίνωση δεν εξετάζει την τομεακή νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την παροχή υπηρεσιών, όπως η νομοθεσία της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες μεταφορών, τις ψηφιακές υπηρεσίες και τις επιχειρηματικές υπηρεσίες. Για τα θέματα αυτά, ειδικές «ανακοινώσεις προς τους ενδιαφερομένους» είναι διαθέσιμες εδώ: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_el.

Επιπλέον, η παρούσα ανακοίνωση δεν αφορά:

- το εταιρικό δίκαιο της ΕΕ.⁸
- το δικαίωμα διαμονής στην ΕΕ των 27 για υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που διαμένουν νομίμως στην ΕΕ των 27 κατά την ημερομηνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου,⁹ καθώς και τη γενική νομοθεσία της ΕΕ περί μετανάστευσης·
- τις προϋποθέσεις εισόδου για παραμονή σύντομης διάρκειας στην ΕΕ.¹⁰
- την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων κατά την παροχή υπηρεσιών στην ΕΕ.¹¹
- την έμμεση φορολόγηση (φόρος προστιθέμενης αξίας - ΦΠΑ) των παρεχόμενων υπηρεσιών στην ΕΕ.¹²

⁶ Βλ. τέταρτο μέρος της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ C 144 I της 25.4.2019, σ. 1).

⁷ ΕΕ L 18 της 21.1.1997, p. 1.

⁸ Βλ. την «Ανακοίνωση προς τους ενδιαφερομένους - Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και κανόνες της ΕΕ στον τομέα του εταιρικού δικαίου» (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/company_law_el.pdf).

⁹ Βλέπε την επισκόπηση των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά τα δικαιώματα διαμονής που καταρτίστηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en).

¹⁰ Βλ. «Ανακοίνωση για τα ταξίδια μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ» (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/travelling_el.pdf).

¹¹ Βλ. την «Ανακοίνωση προς τους ενδιαφερομένους - Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και κανόνες της ΕΕ στον τομέα των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων και της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων» (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/professional_qualifications_el.pdf).

1. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), έχει εφαρμογή σε

- νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε κράτος μέλος της ΕΕ άλλο από εκείνο του νομικού ή φυσικού προσώπου για το οποίο προορίζονται οι υπηρεσίες· ή
- φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι κράτους μέλους της ΕΕ («υπήκοοι της ΕΕ») και διαμένουν σε κράτος μέλος της ΕΕ άλλο από εκείνο του νομικού ή φυσικού προσώπου για το οποίο προορίζονται οι υπηρεσίες.¹³

Από την ημερομηνία αποχώρησης, τα ακόλουθα (νομικά και φυσικά) πρόσωπα δεν θα επωφελούνται πλέον από την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στην ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 56 της ΣΛΕΕ:

- νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν το νομικό πρόσωπο διαθέτει εγκατάσταση και στην ΕΕ των 27 (βλ. κατωτέρω)·
- υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου και υπήκοοι της ΕΕ των 27 που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο· και
- υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου που διαμένουν σε κράτος μέλος της ΕΕ των 27.

Αντιθέτως, από την ημερομηνία αποχώρησης, τα εν λόγω νομικά και φυσικά πρόσωπα θα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες σε κράτος μέλος της ΕΕ των 27 μόνον υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις και τους περιορισμούς για την πρόσβαση στην αγορά που έχει αναλάβει η ΕΕ στο πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS).¹⁴

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, τα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ των 27, ανήκουν σε υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου και έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική τους διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους στην ΕΕ των 27 θα επωφελούνται από την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στην ΕΕ των 27.

---

¹² Βλ. την «Ανακοίνωση προς τους ενδιαφερομένους - Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και κανόνες της ΕΕ στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας» (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/vat_el.pdf).

¹³ Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 56 της ΣΛΕΕ παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να επεκτείνουν το ευεργέτημα των διατάξεων του σχετικού με τις υπηρεσίες κεφαλαίου της ΣΛΕΕ σε υπηκόους τρίτου κράτους που παρέχουν υπηρεσίες και είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Ένωσης. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή δεν έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι σήμερα.

¹⁴ Οι υποχρεώσεις και οι περιορισμοί μπορούν να βρεθούν εδώ: https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/serv_commitments_e.htm

2. ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η οδηγία 96/71/EK προβλέπει νομικό πλαίσιο το οποίο ισχύει για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος της ΕΕ και αποσπούν εργαζομένους σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ.

Από την ημερομηνία αποχώρησης, η οδηγία 96/71/EK δεν ισχύει πλέον για τις

- επιχειρήσεις της ΕΕ των 27 που αποστέλλουν («αποσπούν») εργαζομένους στο Ηνωμένο Βασίλειο· και
- επιχειρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που αποστέλλουν («αποσπούν») εργαζομένους στην ΕΕ των 27.

Αντιθέτως, στις περιπτώσεις αυτές, από την ημερομηνία αποχώρησης ισχύουν τα εξής:

- **η εθνική νομοθεσία των κρατών μελών της ΕΕ των 27**, λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων και των περιορισμών για την πρόσβαση στην αγορά που έχει αναλάβει η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της **GATS** όσον αφορά την προσωρινή παρουσία ορισμένων κατηγοριών φυσικών προσώπων στην ΕΕ των 27 για σκοπούς παροχής υπηρεσιών.¹⁵
- το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 96/71/EK, το οποίο προβλέπει ότι τα κράτη μέλη **δεν πρέπει να επιφυλάσσουν ευνοϊκότερη μεταχείριση** σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα από ό,τι σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην ΕΕ. Από την ημερομηνία αποχώρησης, τα κράτη μέλη πρέπει επομένως να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι που αποστέλλονται («αποσπώνται») στην επικράτειά τους από επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο επωφελούνται τουλάχιστον από τους όρους και τις προϋποθέσεις απασχόλησης που ισχύουν για τους εργαζομένους οι οποίοι αποσπώνται στο εν λόγω κράτος μέλος από επιχείρηση εγκατεστημένη στην ΕΕ·
- Όσον αφορά την ειδική περίπτωση των **ενδοεταιρικών μεταθέσεων**, η οδηγία 2014/66/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης¹⁶, θα έχει εφαρμογή στις εταιρείες του Ηνωμένου Βασιλείου. Η οδηγία εναρμονίζει τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής και κινητικότητας εντός της ΕΕ των εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών που αποσπώνται από έναν όμιλο επιχειρήσεων με έδρα εκτός της ΕΕ σε οντότητα του ίδιου ομίλου εγκατεστημένη στην επικράτεια της ΕΕ. Η οδηγία καλύπτει διαμονή έως 3 έτη για διοικητικά στελέχη και ειδικευμένους εργαζομένους και έως 1 έτος για τους ασκούμενους.

Η οδηγία 96/71/EK εξακολουθεί να ισχύει σε περίπτωση που μια εταιρεία της ΕΕ των 27 αποσπά σε κράτος μέλος της ΕΕ των 27 έναν υπήκοο του Ηνωμένου Βασιλείου που διαμένει νομίμως και εργάζεται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ των

¹⁵ Οι υποχρεώσεις και οι περιορισμοί μπορούν να βρεθούν εδώ: https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/serv_commitments_e.htm

¹⁶ ΕΕ L 157 της 27.5.2014, σ. 1. Η εν λόγω οδηγία δεν εφαρμόζεται στην Ιρλανδία ούτε στη Δανία.

27, με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθεσιών που αφορούν την είσοδο, διαμονή και απασχόληση των εργαζομένων τρίτων χωρών, στον βαθμό που οι νομοθεσίες αυτές συνάδουν με το δίκαιο της ΕΕ.¹⁷ Σύμφωνα με τη νομολογία *Vander Elst* του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,¹⁸ η υποχρέωση από ένα κράτος μέλος (χώρα υποδοχής) των εργαζομένων τρίτων χωρών που απασχολούνται νομότυπα και υπό συνθήκες συνθήκες από πάροχο υπηρεσιών εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος και οι οποίοι αποσπώνται στο πρώτο κράτος μέλος να εκπληρώνουν διοικητικές διατυπώσεις, όπως είναι η εξασφάλιση άδειας εργασίας, συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Ο περιορισμός αυτός είναι σύμφωνος με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών μόνον εφόσον δικαιολογείται για λόγους θεμιτού δημόσιου συμφέροντος και είναι αναλογικός.

Οι ιστότοποι της Επιτροπής για την εμπορική πολιτική της ΕΕ (<http://ec.europa.eu/trade/>), την απόσπαση των εργαζομένων (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>) και την ενδοεταιρική μετάθεση (https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/work_en) παρέχουν γενικότερες πληροφορίες. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ
Γενική Διεύθυνση Εμπορίου
Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης
Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων

---

¹⁷ Βλ. αιτιολογική σκέψη 20 της οδηγίας 96/71/ΕΚ.

¹⁸ Απόφαση του Δικαστηρίου της 9^{ης} Αυγούστου 1994, *Vander Elst* C-43/93, ECLI:EU:C:1994:310 και απόφαση του Δικαστηρίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2004, *Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου* C-445/03, ECLI:EU:C:2004:655. Βλέπε επίσης απόφαση του Δικαστηρίου της 19^{ης} Ιανουαρίου 2006, *Επιτροπή κατά Γερμανίας* C-244/04, ECLI:EU:C:2006:49.